

Literární internetový časopis

Promlky

<http://promlky.unas.cz/>

Listopad 2004

Sotva jsme stačili doladit říjnové číslo Promlky a už je tu listopad. Měsíc zrajících jablek a hrušek, vybarvujícího se listí a mrazivých větrných dnů, vhodných k pouštění draků. Promlky mají s tímto měsícem cosi společného. Zrát budou jistě ještě dlouho, ale již se začínají pomalu vybarvovat obsahově a svým zaměřením a mnohým redaktorům jistě běhá mráz po zádech, když šéfredaktorka Lucka dělá vítr okolo nedodržování uzávěrky a kolem článků, které jsou na draka. Snad se ale přeže všechno nakonec podařilo sestavit toto číslo k její a hlavně Vaší spokojenosti. Pokud je něco, co Vám v našem časopise chybí nebo co bychom měli změnit, napište nám. Budeme rádi za jakýkoliv ohlas. Také znovu připomínám, že hledáme další redaktory. Může se jednat i o občasně přispěvatele, kteří by nás například informovali o akcích chystaných v jejich regionu.

Co konkrétně nové číslo přináší? Básně Davida Horkého a Antonína Doláka, upoutávky na dva „papírové“ časopisy a informace o několika literárních kavárnách nebo monografii K. H. Máchy a stručný obsah jeho díla Máj. Ve fóru se můžete vyjádřit k úvaze Lucky Kučerové o internetovém publikování a nově je možno vytisknout si Promlky ze stáhnutelné pdf verze.

Přeji vám příjemné listopadové čtení.

Jan Chlumský

Obsah

Úvodník - - - - -	- 1
Básně (David Horký, Antonín Dolák) - -	- 3
Oko (Taneční hodiny pro starší a pokročilé)-	- 8
Knihy (Máj) - - - - -	- 10
Monografie (Karel Hynem Mácha) - - -	- 12
Rozhovor (R -W Café) - - - - -	- 15
Teorie (Přechodníky) - - - - -	- 18
Fórum (Publikování na internetu) - - -	- 20
Perla z tisku (Opilá žena kousla strážníka) -	- 22
Časopisy (Aluze, Bagr) - - - - -	- 23

Básně

David Horký

...

*na špičce nože
moucha
křídla
proražená
pavoučí síť
pavouk pod botou
zuby
cigarety
" ach miláčku něco tu je ..."*

~~~~

továrny

*u nádraží železa
pohozené kvítí
mé jarní milování
kladenského nebe*

*v páskotu par
spouští šelmy*

*na vahách šediny
balíky s teploměry*

*mezi pŭlky
kolejnice*

rez

~~~~

bez konce ...

*nemŭžeš krájet prsty
tupým nožem
vĕny
střepem skla
srdce odsekávat od aorty*

*sekyrou
obalenou
pestrobarevným šátkem*

*nitĕ
potřísnit krví ...*

~~~~

Antonín Dolák

Nože

*Nezapomeň na tu bílou pěnu
Přinesli ji z domu kostĕného
Pach pálí sudičky i Tebe muži
Netřep se tolik nebo to nesneseš*

Redakce

Lucie Filipská - lucie.filipska@seznam.cz - šĕfredaktorka

Lucie Kučerová - Kucerkafanfiry@seznam.cz - rubriky Rozhovory,
Monografie

Erika Šídová - sidova@tiscali.cz - rubrika Knihy

Ludĕk Palek - palek.ludek@tiscali.cz - rubrika Servis

Jan Chlumský - JanChlumsky@seznam.cz - rubriky Oko, Výročník

Petra Nachtmanová - shaylen@post.cz - rubrika Literární soutĕže

Richard Klail - klail@email.cz - fotografie

Pavel Březina - p_brezina@seznam.cz - příprava stránek

Internetová adresa literárního časopisu Promlky:

<http://promlky.unas.cz/>

<http://sweb.cz/promlky/>

Číslo 12 připravili: FrantaE (franta@bagr.org), Roman Jan Hruška, Miro Kríd

e-mail: franta@bagr.org

Adresa: www.bagr.org

Kde lze bagr sehnat:

Časopis BAGR můžete koupit v několika moravských městech (Zlín, Brno, Ostrava, Uherské Hradiště a další), většinou v místních čajovnách a klubech. Přesná místa naleznete na stránkách www.bagr.org.

Cena časopisu je symbolických 10 Kč

Připravil Luděk Palek

Proč to nebe je veliké jako čas

*A proč jsi nešel spolu se mnou
Kamarádi a ostatní milí páprdové
Nenašel odvahu ani mrak za zpěvu*

*Přetrhl jsem strunu asi předposlední
S poslední nebudu tolik si hrát
Pavouček leze v rohu za obrázkem
Není mi zima strach cítím těžce*

*Vlny jsou ve stínu a mouchy uvnitř
Špinavá pustota plná vším tímhle
Zapomenul jsem na chvíli na trny
Předešli mě do Jeruzaléma*

*Pletu si slova a všechno je nevykřičené
Sám sebe poplivu potom se otočím zpět
Otvírám prostory buším a zuřím
Takhle mě neznají takhle ne*

*Vevnitř to hnije a bortí se úplně všechno
Nic není možné jen klid jen klid
Všivácká prolhanost tlumí zbabělost
To je vše popel nůž a já*

(Z cyklu Bílá pěna)

~~~~

Komici

*Havraní střepy zašláplé za okny televizoru
Blikavé dmutí doutníků promlčených blafů*

*Nanicovatá hromádka protéz a mexických dolarů
Lednové příšeří zítřejších rán úpící na návsí*

*Tichost hovorů řečených mezi cigaretou a popelem
Brunátný průvodčí váhavě usedá k pianu potrefených
Motorka zabitá největším odřezkem reklamní tužky
Pár komiků sedí si na konci téhle mdlé sloky*

*Deka potřísněná kartami s modrými poupaty
Bledá okna zničená šumem námrazy a bleskem noci
Roztržená mříže u kamen páchnoucí linoleem
A potom prut z řeky vytažený jen náhodou*

(Z cyklu Bílá pěna)

~~~~

Pytlácká oka

*Rozeschlé plivátko na konci výsměchu
Pár doušků sodovky Kus škvarku
Jediné napomenutí a zbude jen pomlka
Pak tratí oni i já a vlastně všichni*

*Kominické ženy tahají na motouzku hady
Dostali odvahu vyváznout ze smrti rychle
Možná se zotaví ten nováček z dvojky
Navždycky každý ví bohužel své*

- 6 -

Časopisy

ALUZE

Aluze (revue pro literaturu, filozofii a jiné) původně univerzitní časopis vychází v Olomouci na tamější katedře bohemistiky již od roku 1998 při průměrném počtu 3 čísla ročně. Na téměř dvou stech stránkách dává prostor nejen poezii, próze a překladům, ale i recenzím, studiím a výtvarným počínům. Jako novinku poslední číslo obdahuje i CD přílohu s autorským čtením (Lubor Kasal: Bláznův dům).

šéfredaktor: Jiří Hrabal

Redakce: Ondřej Cakl, Jiří Fogl, Jakub Guziur, Jiří Chocholoušek,
Oldřich Vagner

e-mail: j.hrabal@centrum.cz

Adresa: www.aluze.cz

~~~~

BAGR

Literární leporelo Bagr začal v tištěné podobě vycházet od prosince roku 2000.

Jde o časopis, který vznikl ve Zlíně jako literární aktivita několika nadšenců v nákladu 40 kusů. V současné době vychází třikrát ročně (únor, červen, říjen) v nákladu 1000 kusů.

Časopis má netypický formát A7 a je složen z jediného kusu papíru v rozsahu 32 stran.

V zatím posledním 12. čísle dostává prostor nejen poezie a próza, ale i velmi zdařilý komiks.

BAGR oficiálně vydává občanské sdružení "zlínská poetika".

- 23 -

Perla z tisku

OPILÁ ŽENA KOUSLA STRÁŽNÍKA

ZÁBŘEH Devětatřicetiletá žena kousla v noci na úterý u benzinové stanice v Zábřehu na Šumpersku místního strážníka do ruky a poškodila vůz republikové policie. Žena se dopouštěla výtržností. Když se na místo dostavila hlídka místní policie, sprostě jim začala nadávat. Při zákroku kousla strážníka do zápěstí a způsobila mu zranění s dobou léčení do sedmi dnů. "Divoška" je obviněna z útoku na veřejného činitele a výtržnictví, za což ji hrozí až tři vězení.

Vyhledala Erika Šídová

*Taky ořechy neškodí naší maličkosti
A oka pytlácká na vodě pod Brnem
Třeba ze zásuvky vypadne list od Tebe
Nebo ho rozjede monstrózní tramvaj*

*Západ se blíží a nechce se vzpomínat
Zbyl čas tak akorát k mlčení
Zajedu do vlasů a předám náušnici
Ovšem to všechno se prý nemá stát*

*Cosi tu stojí a nechce být odbyto
Vypadá to jak pomeranč z loňských sezón
Obrana kolísá Jemu se dostává podpory
Od mojí bývalé jízlivé stopy*

(Z cyklu Bílá pěna)

~~~~

Okno

TANEČNÍ HODINY PRO STARŠÍ A POKROČILÉ

Dlouho jsem se rozhodoval, zda navštívím divadelní představení Taneční hodiny pro starší a pokročilé v Malém divadle v Českých Budějovicích na motivy stejnojmenné knihy Bohumila Hrabala. Tento autor sice patří mezi mé nejoblíbenější, avšak právě zmíněný román jsem nebyl schopen v psané podobě „strávit“.

Do divadla jsem tedy šel spíše ze zvědavosti. Velmi mne zajímalo, jak se scénárista Ivo Krobot vypořádá s dílem, které sestává téměř výhradně z monologu, jež je navíc nahuštěn do jediného gigantického souvětí. Popravdě jsem pochyboval, že kniha vůbec nějak rozumně ztvárnit jde. Můj skeptický postoj ještě prohlubovaly poutače zobrazující protagonistku slečny Kamily ponořenou po pas ve velkém „půllitru“ piva známého Českobudějovického pivovaru. Nemělo být tedy pochyb o tom, kdo je hlavním sponzorem představení. Jen jsem tajně doufal, že mi hra „zachutná“ více než výrobky onoho pivovaru.

Přeze všechny pochybnosti jsem byl divadelním zpracováním velmi potěšen. Představitel hlavní role Petr Drholec, na kterém celá inscenace stála, se skvěle vypořádá s dlouhými monology postavy starého muže (strýčka Pepina?) a výkony zbývajících dvou herců (Ctirad Goetz a Vendula Tampierová) byly dle mého také velmi kvalitní.

Hlavní linie rozhovoru starce, vzpomínajícího na svůj život, s mladou slečnou Kamilou, obírající třešně, byla prokládána příhodami z „pábitelsky“ přibarvovaných příběhů, ve kterých vystupuje starý muž „za mlada“. Tyto „prostřihy“ do minulosti zajímavě oživily a zdramatizovaly scénu, která se jinak celá odehrává pod třešňovým stromem. Pánská část publika znala knižní verze této hry byla ve skrytu duše jistě zvědavá, jak bude vyřešena závěrečná část románu, kde se slečna Kamila svlečena koupe pro potěchu očí plachého starce, který se k ní vždy choval velmi galantně. Tolik však již prozrazovat nebudu a

může být nevýhodou i v dobré vůli poskytnutá rada - jak může začínající autor poznat, který z názorů je zasvěcený a která kritika je špatná? Stává se i to, že mladí autoři vytvoří jakousi komunitu a splupracují jen v úzkém kroužku. Pro nováčka je pak těžké do takového uskupení proniknout a prosadit se. Zvláště, pokud autoři používají internet jen k publikaci svých děl, ale už nechtou a nevyjadřují se k pracím jiných. V neposlední řadě jeden z častých názorů čtenářů: studená počítačová obrazovka nenahradí šustění stránek knihy. Možná i proto na internetu je hodně autorů, ale poměrně málo těch, kteří jen čtou.

Shrnula jsem všechny úhly pohledu, na které jsem dokázala přijít. Pro někoho převažují klady, pro jiného zápory, ale jako shrnutí bych si přeci jen dovolila vyzdvihnout jedno velké plus: Internet nám dal možnosti. Každý je teď může využívat po svém...

Lucie Kučerová

Fórum

PUBLIKOVÁNÍ NA INTERNETU: PRO A PROTI

Protože každého z nás se téma publikování na internetu tak či onak týká, pokusím se shrnout, jaké výhody a nevýhody nám internet v tomto směru přináší.

Jednoznačnou výhodou je snadná dostupnost internetu, a to jak pro autory, tak pro čtenáře. V porovnání s tištěnými časopisy a knihami je uveřejňování na internetu rychlejší, levnější (bezplatné), a pro ostýchavé může být i anonymní. Anonymita také usnadňuje otevřenou diskusi o dílech, tvrdé kritiky i případné dobré rady od zkušenějších autorů. Čtenářům taková diskuse dává jednak možnost vyjádřit se k dané věci, jednak podívat se na dílo očima někoho jiného. Nežrídka se totiž stává, že u díla jsou výkřiky nekritického obdivu a zároveň názory naprosto jej zatracující. Další výhodou pro autora je, že se může seznámit s dalšími píšícími lidmi, nebo prostě jen s lidmi, kteří se o současnou tvorbu zajímají. Mohou si tak vzájemně radit, ovlivňovat se... To může být jednak pomocí, jednak problémem. A jsme u dalšího +, které internet má: zůstane-li autor u jednoho publikačního webu, nebo alespoň u jedné přezdívky, je snadné sledovat vývoj jeho tvorby. Při zveřejňování na internetu má totiž autor k dispozici (téměř) neomezenou kapacitu. Může tak publikovat opravdu cokoli. Kromě toho, každé dílo, které se rozhodne publikovat, se zobrazí a je přístupné čtenářům téměř okamžitě.

Tolik ke kladným stránkám internetu. Abych ale jen nechválila, budu se zase chvilku věnovat nevýhodám: Pro čtenáře je internet často nepřehledný. Jak už bylo řečeno, publikovat tu může kdokoli a cokoli, což se odrazí na kvalitě i kvantitě děl. Ve spoustách odkazů, přezdívek a děl se nezkušený čtenář může velice brzo ztratit. Chce-li si například přečíst jen díla od konkrétního autora a nezná jeho přezdívku, nemá většinou šanci jej najít. To, že autoři na internetu nepublikují pod vlastními jmény, znesnadňuje také případné vydání jejich sbírek. Někdy

raději vám doporučím návštěvu některé reprízy tohoto představení. (Premiéra této hry proběhla 25. března 1992 v divadle Husa na provázku.)

V mých očích je divadelní zpracování Tanečních hodin pro starší a pokročilé zajímavější než samotná kniha a nebýt závěrečné ochutnávky piva, které herci poslali mezi diváky, byl by můj dojem z této akce dokonalý.

Jan Chlumský

Knihy

KAREL HYNEK MÁCHA – MÁJ

Máchovo vrcholné dílo vychází roku 1836, v roce autorova úmrtí.

Lyricko-epická báseň, silně podmaněna přírodou a jejími taji, stejně jako taji lidského osudu a lidské duše, je složena z předzpěvu, dvou intermezz a čtyř dějství.

Jeho motto: "*Dalekát' cesta má! Marné volání!*" skvěle vystihuje Máchův postoj k životu (touha po svobodě, lásce, míru a pochyby, zda je toho možné dosáhnout). Tyto hluboké rozpory jsou zcela typické pro Máchovo dílo a lze se domnívat, že provázely celý jeho život.

Děj celého příběhu je pouze nastíněn. Odehrává se v náznacích, jejichž hlavním vodítkem jsou reflexivní autorovy úvahy. Vzorovým příkladem již zmíněných protikladů je divoká jarní (májová) příroda, ve které kvítí nabývá své krásy a celkově vše vypadá velmi spokojeně a šťastně - v kontrastu s tragikou osudu mladých lidí - vraždy, zrady, zhrzení. Právě nádhera přírody je jedním z hlavních motivů prvního zpěvu, kdy Jarmila čeká na svého milého Viléma ("strašný lesů pán"). Místo něj ale přichází pouze zpráva o tom, že druhého dne čeká Viléma smrt. Zabil totiž svůdce své milé - vlastního otce.

Vilémovy myšlenkové procesy čtenáře provází zpěvem druhým. Těžkost okamžiku jej zasahuje a vrací se i vzpomínky z dětství - kdy ho otec z domu vyhnal a po mnoha letech svedl jeho milenku. Vilém nevěří na posmrtný život, chce spravedlivý trest a nyní on sám bude s'at.

Následuje působivé první intermezzo, ve kterém se sbor duchů s přírodou připravují na příchod nového druha. Třetí zpěv druhé intermezzo přináší tragický a nespravedlivý okamžik pro romantickou literaturu tak typický. Osud hlavního hrdiny se tak ztotožňuje s osudem básnickým a přináší strach ze života a představy nicoty. Stejně tak jsou v díle patrné i marné vzpoury proti společnosti, i sebe samému.

Právě vstup Máchy do děje pokládá jakousi otázku. Je možné, že

přísluvečné určení vlastního způsobu (společenství, tj. průvodních okolností). Toto není přechodníková vazba.

PŘECHODNÍK PŘEDČASNÝ – MINULÝ

koncovky: mužs.bez koncovky!, -ši (ž., stř.), -še (mn.)

př. přines, přinesši, přinesše - pozor! přišed, přišedši, přišedše (od jít); vyjed, vyjedši, vyjedše (od jíst i jet)

-v (m.), -vši (ž., stř.), -vše (mn.)

Pasivní přechodník předčasný: *byv předvolán, byvši předvolána/-o, byvše předvoláni/-y/-a*

Vyjadřuje děj, které předchází: Usednuvši začala psát dopis.; Sebravše odvahu začali studovat matematiku.

PŘECHODNÍK BUDOUCÍ

Pro vyjádření předčasnosti v budoucnosti slouží v knižním jazyce formy utvořené pomocí přechodníku přítomného, ale od dokonavého slovesa: Koupí si psa, aby byla, přijdouc domů, přivítána, jak se sluší a patří. Výši pokuty stanoví soud, vyšetřte příjmy odsouzeného.

Je možno užít i přechodník minulý; význam je pak odlišný, minulý děj přechází před budoucím: Získavše půjčku, budou podnikat. Nebo s přítomným přechodníkem: Vyslechna obhajobu, rozsud', otče = až vyslechněš obhajobu, rozsud'.

Poznámka J. Musila: Přechodníky přítomné (méně minulé a zřídka budoucí) jsou nejčastěji používanými přechodníky současné češtiny. Kromě nich existují i další typy přechodníků, které však nejsou předmětem tohoto článku. Já osobně vyjadřuji pomocí přechodníků právě časy, o nichž - na rozdíl od angličtiny či jiných jazyků - jsou mnozí přesvědčeni, že v češtině vyjádřit nejdou. Na příklad předminulý čas se dá skvěle vyjádřit pomocí minulého přechodníku: *Sebravše odvahu, vystudovali matematiku.* - tj. nejdřív sebrali odvahu, až pak vystudovali matematiku (ale vystudování už také proběhlo).

Zpracoval Josef Musil

Teorie

PŘECHODNÍKY (TRANSGRESIVY)

Slouží k zhuštění věty, vyjadřují probíhající děje. Někdy jsou velmi účinným stylistickým prostředkem. Vyjadřují z gramatických významů slovesných číslo, čas, rod a vid. Ze jmenných gramatických významů pak rod.

PŘECHODNÍK SOUČASNÝ – PŘÍTOMNÝ

koncovky: -a (mužs.), -ouc (žens.,stř.), -ouce (množ. u všech rodů)

př. nesa, nesouc, nesouce - bera, berouc, berouce - pozor! tra, trouc, trouce (od třít); peka, pekouc, pekouce (od péci) - tiskna, tisknouc, tisknouce - mina, minouc, minouce - tna, tnouc, tnouce - vida, vidouc, vidouce - věda, vědouc, vědouce - jeda, jedouc, jedouce (pro jíst i jet)

-e/-ě (mužs.), -íc (žens., stř.), -íce (množ.)

př. maže, mažíc, mažíce - kryje, kryjíc, kryjíce - kupuje, kupujíc, kupujíce - trpě, trpíc, trpíce - prose, prosíc, prosíce

-eje (m.), -ejíc (ž.s.), -ejíce (mn.)

př. sázeje, sázejíc, sázejíce - ztrácejí, ztrácejíc, ztrácejíce

-aje (m.), -ajíc (ž.s.), -ajíce (mn.)

př. volaje, volajíc, volajíce

Vyjadřují děje, které probíhají současně: Sedě na lavičce zpívá si. (A z tvaru přechodníku je i jasné, že na lavičce sedí muž!)

Od sloves předmětových lze vytvořit pasivní přechodník současný pomocí přechodníkového tvaru slovesa být a přičestí trpného: *jsa volán, jsouc volána/-o, jsouce voláni/-y/-a.*

Přechodník můžeme i vypustit, např. Seděl u stolu, hlavu skloněnou k prsům. Tahle vazba je pořád ještě přechodníková, protože vyjadřuje vazbu: Seděl u stolu, má hlavu skloněnou k prsům. Nebo: Cimbura, rty zaťaté, vysazoval rychle vnější okna. Pokud ale napíšeme: Seděl u stolu s hlavou skloněnou k prsům, pokládáme "s hlavou skloněnou" za

tímto ztotožněním se s hrdiny tragické události se básník dopracoval k jakémusi smíření se skutečností - přijal to, že láska může existovat, ale, že je velice pomíjivá, nestálá a křehká.

Mácha se tímto romantickým dílem navždy zapsal do českých dějin literatury. Jeho Máj nese nesmrtelnou hloubku, nadčasovost, ve čtenáři i dnes vyvolává pocit stísněnosti či krásy, nutí ho přemýšlet nad sebou samým, okolním světem, nad mezilidskými vztahy. Tyto pocity v nás umocňuje právě Máchovo mistrovství v rytmu básně, romantických metafor, eufonií. Proto je zajímavé, že Máj Máchova generace odsoudila. Tuto kritiku však vynahradila pozdější generace májovců, díky níž se lyricko-epická skladba Máj stala základním dílem české novodobé poezie.

Erika Šidová

Monografie

KAREL HYNEK MÁCHA

(16.11.1810 v Praze na Malé Straně – 6.11.1836)

Karel Hynek Mácha se narodil 16.11.1810 na Malé Straně. Jeho otec, Antonín Mácha (1769 - 1834), se vyučil mlynářskému řemeslu, sloužil na vojně, jako mlynářský tovaryš přišel do Prahy a tam se oženil. V době synova narození pracoval ve mlýně, později, roku 1826, si zřídil krupařský krám, protože vzhledem ke svému zdravotnímu stavu už nemohl vykonávat dřívější, fyzicky náročné, řemeslo. Tou dobou Máchova rodina bydlela na Dobyččím trhu, ve velice skromných podmínkách. Máchova matka, Marie Anna Máchová (1781 - 1840), rozená Kirchnerová, pocházela z rodu pražských hudebníků. Karel Hynek Mácha byl pokřtěn jménem Ignác. Jméno si ale podle tehdejšího obrozeneckého zvyku změnil do české podoby a přidal si druhé jméno Karel. Dětství prožil v různých bytech ve svatopetrské čtvrti, nakonec v Benediktýnské ulici blízko čtvrti Na Františku, dějiště jeho Májinky. Studoval triviální školu u sv. Petra, hlavní školu u piaristů a jako čtrnáctiletý pak piaristické gymnázium v ulici Na Příkopě. V letech 1830 - 1832 studoval filozofii a později práva. Po studiích, hnán i hmotnými problémy a nutností zabezpečit budoucí rodinu, si našel práci v Litoměřicích, jako koncipient v kanceláři právníka Josefa Filipa Durase. Kromě práce v advokátní kanceláři se věnoval ochotnickému divadlu. Hrál ve Stavovském a Kajetánském divadle, tam se také seznámil se svou životní láskou - Eleonorou Šomkovou (1817 - 1891) Eleonora Šomková byla dcerou vyučeného knihaře.

Své nejnámější dílo, Máj, napsal v době, kdy mu bylo pětadvacet let. V té době právě dokončil studium práv, byl sečtělý a vzdělaný. Zajímal se například o tvorbu Byrona, Scotta, Shakespeara i polských romantických básníků. Velice rád cestoval, především pěšky. Jako student, syn řemeslníka, byl poměrně chudý. Vypravil se tedy pěšky až

je, že vše nenecháváme pouze na obvyklých agenturních pořadech, ale děláme také vlastní pořady literární, besedy se zajímavými lidmi. Máme také např. pořad 15 minut slávy, kde si každý může přečíst, vyřvat co chce.

6) Je nějaká další důležitá nebo zajímavá informace, kterou byste našim čtenářům rádi sdělili?

Ano rozhodně. Třeba, že máme v RW chléb a cukr zadarmo. Nebo, že máme nejlepší pivo v Písku. A také, že Richardu Weinerovi se u nás moc líbilo. Byl nás navštívit 22. září tohoto roku.

Děkuji za rozhovor.

Rozhovor písemně vedla Lucie Kučerová

To je tak obrovský výčet jmen literárních, jazzových, alternativních i rockových, že je lepší se podívat na náš web, kde je vše, na co se ptáte. Mně samotnému utkvívají v paměti také spontánní stavby soch ze sněhu na nádvoří RW, dortová válka v RW, oslava narozenin malíře Mistra F.R. Dragouna nebo výborné koncerty jeho syna Romana Dragouna. A vánoční koncert Pavly Mílcové s Peterem Binderem. Jsou to v podstatě nesdělitelné osobní zážitky, které má ale každý host.

3) Jaké máte plány do budoucna? (rozšiřování pole působnosti, zajímaví hosté/ účinkující...)

Chceme se probourat do vedlejších prostor, které přebudujeme na tanečnímu. Tím připravíme hostům možnost si zatančit, zadupat či jen tak postát při koncertech, při kterých sedět je velmi obtížné. A také se chystám obnovit si vlastní legendární rockové diskotéky, které jsem počátkem devadesátých let provozoval v brněnském klubu Green. Hostů je tolik, že je to opět skoro nemožné sdělit vše. Ale těším se na 17. listopadu, kdy přijede Jiří Slavíček z Paříže, neboť bude besedovat o Svědectví, Pavlu Tigridovi a jiných českých Pařížanech. Byl redaktorem Svědectví a Svobodné Evropy. A hrozně dobře se mi s ním povídá a pije víno. Přijede v prosinci Helmutova Stříkačka a Marsyas, na to se také těšíme moc.

4) Kde vás hosté najdou, jaká je otevírací doba?

Adresa je také na webu www.rwcafe.cz, včetně dalších podrobných údajů.

5) Jakým způsobem vyhledáváte hosty a účinkující?

Spolu s dramaturgem pracujeme na koncepci, která je dost vyhraněná a vychází z našeho osobního vkusu. Jen vychází, protože objevujeme mnoho nových a zajímavých lidí, kteří něco ze svého umění chtějí předávat. Jde zejména o spojení jazzu, resp. hudby a literatury. Důležité

do Itálie, především ale rád putoval po českých hradech a horách. Rád na svých cestách kreslil a psal si deníky. Zajímal se i o českou historii. To, co na cestách poznal, co se dočetl nebo slyšel, se pak odráželo v jeho dílech. Tak horská krajina Krkonoš tvoří rámec i atmosféru jeho Pouti krkonošské, v Máji popisuje lesy a jezero, Večer na Bezdězu je plný obrazů krajiny. Pro Máchu typickým útvarem je tedy lyrizovaná próza. Po vydání Máje nastoupil místo v kanceláři advokáta Durase. Chystal se k svatbě s Eleonorou Šomkovou, která se v říjnu stala matkou jeho syna. Dvacátého třetího října roku 1836 byl Mácha, ačkoliv se necítil dobře (podle jeho dopisu rodičům), na Radobýlu. Večer pomáhal hasit požár. Roku 1836, v noci z páteho na šestého listopadu pak Mácha zemřel. Dlouho se přijímalo tvrzení, že to bylo následkem nachlazení a zápalu plic, podle rozboru existujících údajů se ale potvrdilo, že zemřel na cholera. Byl pohřben osmého listopadu v Litoměřicích, v den, kdy se měl v Praze v kostele sv. Štěpána oženit. Před zábořem Litoměřic v roce 1938 pak byly jeho pozůstatky převezeny do Prahy a sedmého května 1939 slavnostně pohřbeny na Vyšehradě.

Mácha začal psát německy, brzo ale přešel do češtiny a všechna svá významnější díla už napsal česky. Jeho první česká báseň, Svatý Ivan, byla otištěna v roce 1831 ve Večerním vyrazení. I další díla, která stihl vydat, publikoval v časopisech, nejčastěji v Tylových Květech. Máj byl jeho jedinou vydanou knihou. Pracoval na něm od podzimu 1835 do jara následujícího roku. Rukopis šťastně prošel cenzurou (což se nepodařilo próze Cikáni, kterou dokončil dříve a která tak zůstala v rukopise). Třiadvacátého dubna roku 1836 pak Máj vyšel. Mácha jej musel vydat vlastním nákladem. Nebyl totiž svými současníky přijat, jeho tvorba se obrozencům zdála příliš pesimistická a subjektivní. Karel Hynek Mácha tvořil asi pět let. Literaturu bral jako prostředek sebevyslovení, nenechal se proto svázat do té doby závazným vlasteneckým optimismem. Velká část jeho děl ale zůstala nedokončená. Chystal se napsat čtyřdílný historický román Kat, stihl ale napsat jen první část: Křivoklát. Z plánovaného povídkového souboru Obrazy ze života mého dokončil jenom dvě povídky - Večer na Bezdězu a Mária. I jeho další plánovaná próza zůstala jen v náčrtcích: Bratři, Boleslav, Bratrovrah.

Ačkoliv jeho současníci většinou neocenili jeho práci (jako J. S. Toníček), nebo ocenili jen uměleckost jeho práce a odmítli subjektivitu jeho díla, stal se Karel Hynek Mácha inspirací a vzorem pro několik příštích generací.

Zpracovala Lucie Kučerová

Literatura

Hrzalová H. et al (1988): Karel Hynek Mácha. - Přemožitelé času 5: 15 – 18.

Štěpánek V. (1984): Karel Hynek Mácha. - Melantrich, Praha

Janský K. (1958): Karel Hynek Mácha ve vzpomínkách současníků. - Melantrich, Praha

Rozhovor

R-W CAFÉ

R-W Café je písecká (nejen) literární kavárna. O jejím založení, fungování a plánech s ní spojených si se mnou povídal pan Kinský:

~~~~

1) Dobrý den, nejprve bych se Vás chtěla zeptat na základní informace o R-W Café - kdy vzniklo, kdo jej založil a proč byla založena právě kavárna takového typu a ne třeba internetová kavárna?

RW CAFE vzniklo z několika důvodů najednou. Neměl jsem kam chodit na pivo, muziku a jiné akce. Nelíbily se mi ty univerzální formanky, hospody s čalouněnými sedáky a zlacenými opěradly, vinárny, kde hrají aktuální hity z aktuálních rádií ... Moje společnost potřebovala vlastní prodejnu knih, zejména pro ty z naší produkce. Při hledání těchto prostor jsme narazili na ideální prodejnu, kterou teď otevíráme spolu s propojeným bistroem ve stylu třicátých let. A majitel objektu mne zavedl do dvora, kde trůnily klenby, které mi učarovaly natolik, že jako první jsme otevřeli RW. Jsme literární kavárnou, vinárnou, hospodou a antikvariátem v jednom. Nemám rád tahle polyfunkční zařízení, ale u nás to tak opravdu je, mění se to v čase a dle programu a hostů. V názvu máme iniciály Richarda Weinerja, který je píseckým rodákem a nechceme mu dělat ostudu. Každý zanechává své stopy a já považuji RW za naši stopu v životě. Slovem naši myslím všech lidí, kteří mi pomohli a pomáhají uskutečňovat si jeden velký sen o ideální hospodě.

2) Jaké akce jste pořádali/ pořádáte/ chystáte?